

A XII. ORSZÁGOS FŐÉPÍTÉSZI KONFERENCIA AJÁNLÁSAI

Pápa Város Önkormányzata és az Országos Főépítész Kollégium 2007. augusztus 22-24. között Pápán rendezte meg a XII. Országos Főépítész Konferenciát. A tanácskozáson megjelentek a nyitó plenáris ülés előadásaihoz kapcsolódóan három szekcióban vitatták meg a Konferencia címadó témakörét, mely a „**KAPCSOLATOK**” volt.

Az ÉN szekció azt a kérdést dolgozta fel, hogy mit gondol a település lakossága magáról, saját településéről, a TE szekció azt, hogy mit gondolnak a térségi települések a környezetükről és a környezet a központi településéről, illetve a MI szekció pedig azt tárgyalta meg, hogy mi a vélemény az együttélésről.

A résztvevők megállapították, hogy számos település-, településcsoport szerencsésen találta meg az adottságainak megfelelő fejlesztési irányt, és ért el figyelemreméltó, követendő eredményeket. A jó példák közös vonása, hogy e településeket vezetőik határozott akarata egyenrangú szerepet kapott az összefogással és a közösségi egyetértéssel.

A Konferencia az alábbi ajánlásokat fogalmazta meg

1. Elő kell segíteni, és ösztönözni kell a gyakorlat-orientált területi-, kistérségi kutatásokat, megteremtve az alapját a korszerű területi-, kistérségi szintű tervezésnek. A statisztikai kistérségi lehatárolás dinamikus felfogásban, és hosszabb távon követni tudná a **természetes települési kapcsolatok** rendszerét, mely az eltérő érdekek érvényesítése helyett inkább a kölcsönös előnyökön nyugvó együttműködés kiaknázása érdekében pályázati eszközökkel segítendő. A kistérségek határain fekvő szomszédos települések pályázati esélyegyenlőségét biztosítani kell.
A település, a falu, a község, a nagyközség, a város és a kistérség fogalmát, szakmai tartalmi követelményeit össze kell hangolni a közigazgatási meghatározásokkal és célokkal. A várossá nyilvánítás feltételeit és eljárását újra kell szabályozni, hogy az elnevezéshez tényleges tartalom társuljon, és az megőrizze rangját.
2. A kistérségek központjaira vonatkozó szabályozásoknak és ezen településkategóriákra vonatkozó fejlesztési megoldásoknak figyelemmel kell lenni az eltérő adottságokra, a sajátosságokra, kiemelten a léptékbeli különbségekre. A kistérségi központ és a vele együtt élő települések közötti kommunikációban az **összinte párbeszédet kell megteremteni**, és erősíteni kell szerepét a térség fejlődésének irányításában.
3. A közép és kisvárosok komplexebb turisztikai vonzerő adottságai és térségük településeinek specifikus kínálata összehangolt fejlesztés révén, **együttműködve**, lényegesen növelheti versenyképességüket e területen. A térségközpont kezdeményező szerepe e partnerségben elvárható.
Ugyanakkor tekintettel kell lenni arra, hogy a térségek csak differenciáltan alkalmasak e gazdasági ág előnyeinek kiaknázására, és a turizmus feltételeinek a biztosítása csak a lakosság életkörülményeinek javításával együtt lehet cél.

4. Tovább kell hangsúlyozni a fejlesztési koncepciók, a településrendezési tervek szükségességét, az **összehangolt és harmonikus** fejlesztés és működés érdekében, mely feltételezi a megfelelő szakember ellátottságot is. A kistérségekben e feladatok összehangolásában kistérségi-, vagy társult települési főépítész alkalmazását kell ösztönözni.
5. A kis települések számára a településrendezési eszközök kismértékű módosításánál megfelelő tervtanácsai szakmai ellenőrzés mellett meg kell teremteni az **egyszerűsített terv és eljárás** lehetőségét.
6. A települések tervezése-, fejlesztése- és működtetése során az értékvédelem mellett az épített környezet minőségét alapvetően befolyásoló **közterületekre** kiemelt figyelmet kell fordítani. A közterületekre vonatkozó tervek jogszabályi háttérét meg kell teremteni, hogy a tér-, és utcaépítések szempontjai jelentőségüknek megfelelően érvényesüljenek, az ágazati részletelőírások, illetve azok dokumentációja csökkentése mellett.
Az infrastruktúra kiemelt szerepének megfelelően indokolt a jelentősebb védendő együttesekkel-, és területekkel rendelkező településeken a közlekedési infrastruktúra mérsékelt, átgondolt rehabilitációja, rekonstrukciója.
Indokolt, hogy a közterületi közösségi funkciók sorában kapjon kellő figyelmet mind a szabályozás, mind az ösztönzés eszközein keresztül a fenntartható forgalom és az élhető település számára nélkülözhetetlen közforgalmú parkolók kialakításának az ügye.
A települések kereskedelmi szolgáltató rendszerének, hálózatának a településszerkezeti és működési hatásait a városközponti funkciók megtarthatósága érdekében vizsgálni-, s legalább települési szinten piacgazdasági eszközökkel szabályozni indokolt.
7. A települések hagyományainak és sajátosságainak a megőrzését minden beavatkozásnál indokolt igazolni.
A funkcionális és normatív állapottervek, valamint az építési jog „egyenlőségi” helyett a differenciált **értékvédelem** és a helyi egyediségét előtérbe helyező szabályozásra van szükség. A folyamatos változások keretei között megvalósult településközpont átépítések példái ráirányították a figyelmet a nyitott települési terek kérdésében a hely szelleme erősítésének az igényére, a gyakorlat és a tervezési előírások hiányosságaira.
8. Szükséges a települési és a településközi társadalmi **kapcsolatok** fejlesztése, a helyi és a térségi civil-, a szakmai szervezetek részvételének, illetve aktivitásának az ösztönzése. Mindennek a közös jövőkép érdekében a közös gondolkodás és cselekvés révén a szükséges eszközrendszer bővítése által kell bekövetkeznie.

Pápa – Budapest, 2007. augusztus hónap

Építészeti Kollégium

Országos Fő-

AHOL ÉLSZ

Hogy kreáljunk helyeket?
Hagyjunk meg jó tereket!
Ne tervezzünk firle-francot,
játéktermet, komor bankot!
Hagyjuk, hogy magától nőjön
saját lelke előjőjön.
Maradjon meg ami szép,
nevedjen, ami ép,
mert, ha igazi egy tér,
az életünk belefér.

Gömöry János
2007.